

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 13. decembra 2018 - Leto XXVIII, št. 50

stran 2

»Pridi, pridi, sveti Miklavž...«

»ZLATÁ VREJDNI STE ZA NAS«
stran 5

V ŠAULI JE RAD SPISE PISO
stran 6

GOBE BRATI MI JE VESELDJE
stran 8

»Pridi, pridi, sveti Miklavž...«

Tak so spejvali mlajši iz porabski vrtcov na programi, steroga njim je organizira-

ve, so go težko razmeli, kakkoli dobro sta špilala mlada igralca. Dapa zatok

sprtoleč, steri se je najbolje veselijo mladi pujcek, steri se je spravo sončit. Dapa miška, stera se je že pripravljala na božične svetke, je zavolo toga žalostna gratala pa si je želejla, ka bi babica zima nazaj prišla. Dapa svetki prej samo te baudejo, gda de pujcka zeblo v tace pa de ma toplo pri srce. Samo, ka za tau, naj se zima vrne, trbej napraviti več akcij. Najprva okinčati krispan, potistim vužgati na njem posvejte. Pri tom so miški pomagali mlajši tō, dapa tau je eške

z dugo bejlo kecov, v rokej je pa noso pūšpekovo palico. Pomalek je stapo, pozdravlo

morale skupine spejvati pa recitirati. Ništrni mlajši so ga gledali z odprejtimi lam-

Sakalauvski, varaški pa senčarski mlajši gledajo igrico Miškinoga gledališča KU-KUC

»Pa eške kolač moramo spečiti, ka bi babica zima nazaj prišla...«

la Slovenska zveza. Spejvali so, da bi čimprva vidli Miklauša pa zvedli, ka njim je prineso te dober možak.

5. novembra se je Slovenski dom v Varaši napuno z malimi mlajši pa njnimi vzgojiteljicami iz vsej naši vesnic, prišli so malčki iz sakalauvskoga, števanovskoga, gorenjeseničkoga pa varaškoga vrtca.

Dapa prva kak bi jim Miklauš razdelijo dare, so od Slovenske zveze dobili za dar gledališko igro Babica zima gre na jug, stero je za-

Vsi mlajši kauli Miklauša

deco, stera ma je popejvala pesem »Pridi, pridi, sveti Miklavž, sveti Miklavž, sveti Miklavž. Tukaj smo se zbrali, da bi te čakali, pesmice se učili, te razveselili. Pridi, pridi, sveti Miklavž.«

Sveti Miklauš

pami, ništrnim se je vido straj v očaj, dapa malo vekši so ga radovedno gledali pa čakali, gda njim prejkda vrečke, v steraj so se skrivale sladkarije. Na konci eške skupna slika pa se je dober stari možak posloviti od porabski mlajšov s tejm, ka njim je obečo, kleta pa pride, dapa samo te, če do dobri.

Mi tō samo vūpamo, ka do dobri, pa do več znali slovenski, vej se pa eno cejlo leto dosta leko navči. Nej samo pesmic, liki prausno-

Tak je prišo sveti Miklauš

nej dojšlo, zimske radosti (sankanje) so bile na vrsti. Pa se zima eške itak nej vrnila, vej so pa eške nej spekli svetešnji bejgli (praznično potico). Pri tom je pujcek najbolje pomago, ka je že komik čako, naj ga leko kaušta. Gda so zgotauvili z vsejmi pripravami na svetke, je poštaš Ledenko prineso nauve cajtine, v steraj je pisalo, ka je babica Zima nazaj prišla, tak je pa vse prišlo na pravi čapaš.

Če je zima nazaj prišla, te leko pride dober mož, steri ma svoj god 6. decembra. Ka bi sv. Miklauš ležej najšo mlajše, so ga trikrat poklicali, svigdar bole naglas. Pa rejsan se je na vratav dvorane pokazo stari, dober mož,

Zadovolni mlašeči obrazi

špilalo Miškino gledališče KU-KUC.

Zgodba je bila tak pripravljena, ka naj bi bila primerna za porabske mlajše, sterim – če smo iskreni – je eške ta prausna zgodbica delala (jezikovne) teža-

s pomočjav vzgojiteljic pa asistentk so uživali v štoriji, stera je pripovedjala o tom, kak je babica zima odišla v toplejše kraje, ka prej nej tō odijo počitnice. Zatok so se gormenili letni časi pa je namesto zime gratala

nji je najprva lepau pozdravo pa pravo, ka je čüjo, ka so dobri bili, zatok so njegvi parklji (krampusz) gnes doma ostali. Vsakšomi deteti je prineso dar (steroga je za nji pripravila Slovenska zveza), dapa najprva so ma

ga guča tō. Seveda s pomočjav odraslih.

*Marijana Sukič
Foto: N. Vajda Nagy
in Valerija Perger*

Prireditev je podprlo Ministrstvo za človeške vire.

 EMBERI ERŐFORRÁS TÁMOGATÁSKÉZELŐ

Murska Sobota: Ta veseli dan kulture v Sloveniji

NEDOKONČANA LITERARNA POT MILANA VINCETIČA

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije je leta 2000 ob 200-letnici rojstva Franceta Prešerna proglasilo 3. december, pesnikov rojstni datum, za *Ta veseli dan kulture*, ko

doma in na tujem.

Prireditve niso pripravili samo zato, da bi ohranjali spomin na pesnika in pisatelja Milana Vincetiča, ampak tudi z namenom na novo premisliti in osvetliti

voljeno, kar velja tako za poezijo kot za likovno ustvarjanje.

Literarni zgodovinar in srednješolski profesor Franci Just pa je tenkočutno predstavil za uvod dva prostora, v katerih še naprej ostajamo z Milanom Vincetičem. »Prvi je prostor osebnega spomina, v njem se družimo z Milanom in dotikamo njegove večnosti vsi, ki smo z njim delili skupne trenutke. Drugi je prostor skupnega kulturnega spomina, oblikujemo in ohranjamo ga vsi Slovenci, ki nas nago-varjajo sporočila in občutki lepega, misli in občutja, ki jih je Milan vtikal v svoje tri romane, osem knjig kratke proze in v svoje pesniške zbirke.« Franci Just je predstavil tudi Vincetičovo pesniško pot, ki se je začela med študijem slavistike v Ljubljani in tam ob nasvetih Petra Božiča, Toneta Pavčka, Cirila Zlobca, Kajetana Koviča, Nika Grafenauerja,

vedno. Ta pesniška zbirka, ki jo je izdala Pomurska založba in sta se v njej ob Milanu predstavila še Feri Lainšček in Valerija Perger, je pomenila generacijski nastop novega pesniškega rodu iz slovenskega panonskega prostora.« Franci Just je spomnil tudi na

se Vincetičeva poezija zdi zahtevna in primerna le za razgledanega bralca, kar pa ni nujno, ker je njegova moč prav v večplastnosti in večpomenskosti, »tako da bralcu ni treba nujno poznati literarnega konteksta, na katerega se Milan pri ustvarjanju pesmi nave-

Milana Vincetiča in njegov umetniški opus so predstavili Franci Just, Janez Balažič in Zdenko Huzjan, katerega slike, posvečene pesniku, so popestrile dogodek

skoraj vse slovenske kulturne ustanove povabijo na svoje dogodke ljubitelje umetnosti, še posebej pa tiste, ki so redkejši obiskovalci hramov kulture. Odločitev ministrstva je bila odlična, kajti na ta dan se v Sloveniji zvrsti okoli 300 različnih prireditev, na katerih se, tako statistika, zbere vsakokrat čez 30 tisoč obiskovalcev. Letos je bil Ta veseli dan kulture v Sloveniji povezan tudi z zaključkom *Evropskega leta kulture*. V Ta veseli dan kulture (ime je izpeljano iz Linhartove komedije *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*) so se vse od začetka uspešno vključile tudi pomurske kulturne ustanove.

Osrednje murskosoboške kulturne ustanove so se izkazale tudi letos. Srednja poklicna in tehniška šola in Pokrajinska in študijska knjižnica sta pripravili literarno-likovni večer v spomin pesniku Milanu Vincetiču. V Pomurskem muzeju so odprli razstavo del prvega premurskega akademskega slikarja Ludvika Vrečiča z naslovom *Slike*, v Galeriji, kjer je na ogled pregledna razstava del Franca Mesariča, pa so imeli več strokovnih vodenj, na katerih so predstavili ustvarjalni opus tega slikarja, uveljavljenega

njegovo literarno pot. Akademski slikar in profesor Zdenko Huzjan mu je namenil posebno razstavo za to priložnost in se spominjal njenega dolgoletne-

Z razstave del akademskega slikarja Franca Mesariča

ga sodelovanja od ljubljanskih let naprej. Zdenko Huzjan tudi hrani na razglednice napisanih nekaj Vincetičevih pesmi, ki doslej niso bile objavljene. Umetnostni zgodovinar Janez Balažič je ravno tako več desetletij prijateljeval z Milanom Vincetičem in se spomnil njegovih iskrih domislic skozi besede, kako ni nič resnično in vse do-

samihih vrhov slovenske poezije, literarno zorel. »Svojo vajeniško dobo je leta 1979 zaključil s pesniško knjižico *Papirnateladvice*, ki jo je sam natipkal, dal fotokopirati, liste obrezati in zvezati med trde platnice, nato pa je sam izdelal še ovitek. Dve leti pozneje pa je izšla njegova prva ta prava pesniška knjiga – *Kot slutnja rado-*

Predica slikarja Ludvika Vrečiča na razstavi v Pomurskem muzeju v Murski Soboti; izjemno zanimiva in kakovostna razstava, za katere ogled je potrebno nekaj ur, če se želimo približati umetnikovim delom

dejstvo, da je trajalo kar nekaj časa, preden so literarni kritiki in literarna veda doumeli izpovedne in izrazne posebnosti Vincetičeve poezije. »A ker je v svetu besedne umetnosti na koncu koncev vendarle tako, da na literarno-estetskem situ časa ostajajo polna zrna, tudi Milanove samosvoje in izvirne poti v sodobnem slovenskem pesništvu kulturna javnost ni mogla spregledati in jo je potrdila z literarnimi nagradami ter priznanji.« Vincetič je bil večkrat med nominiranci za *Jenkovo* in *Veronikino* nagrado, za zbirko *Lakmus* pa je leta 2005 prejel nagrado *Prešernovega sklada* in leta 2007 še nagrado *časa nesmrtnosti* za vrhunski desetletni pesniški opus.

Milan Vincetič je avtor pesniških zbirk *Zanna* (1983) *Arka* (1987), *Finska* (1998), *Tajmir* (1991), *Divan* (1993), *Tanin* (1998), *Balta* (2001), *Lakmus* (2003), *Raster* (2005), *Retuše* (2007), *Vidke* (2009), *Stajanke* (2012), *Pristave* (2014) in *Kalende* (2016).

Franci Just tudi izpostavi, da

zuje, in lahko pesem upomeni sam brez tega konteksta. Lahko pa se enostavno prepusti atmosferi pesmi, ki jo Milan zna sugestivno ustvariti z besedno zvočnostjo, stavčno melodiko in verznim ritmom.« Milan Vincetič je pustil v računalniku pesmi za pesniško zbirko, ki jo je tudi zasnoval in razvrstil v cikle. Sicer pa je Franci Just med zadnjimi pesmimi omenil cikle *Kantilene*, *Komplimenti*, *Postile*, *Pastirska luna*, *Vinjete* in *Polaroidi*, ter napovedal, da bo skupna zbirka pesmi Milana Vincetiča izšla pri mariborski Založbi Littera (2022).

Pesmi Milana Vincetiča so na prireditvi recitirali njegovi kolegice in kolegi: Branko Berdnik, Gabrijela Granfol Peurača, Zdenka Holsedl Pertoci, Robert Košar, Darja Pojbič Kovačič, Vito Rožman in Tina Zver. Naklonjenost pesniku in njegovemu delu so izkazali tudi obiskovalke in obiskovalci, ki so do zadnjega kotička napolnili prireditveni prostor v Pokrajinski in študijski knjižnici.

Tekst in fotografije:
Ernest Ružič

PREKMURJE

Volitve

2. decembra, gda je bil v Sloveniji drugi tau lokalnih volitev, so v Občini Cankova izvolili novoga župana. 66,63 % tistih, steri so prišli volit, je dalo svoj glas Danilovi Kacijani, gnešnji župan Drago Vogrinčič pa jih je daubo 33,36 %. Kacijan (on je edini nauvi župan na Goričkom) je penzionist. Napovedo je, ka de funkcijo župana opravlo nepoklicno. Ovak pa ga dosta lüstva pozna po tom, ka je aktiven fotbalski funkcionar, vej pa je predsednik Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota in tudi podpredsednik Nogometne zveze Slovenije. Nauvoga župana do meli tudi v Lendavi, gé je Janez Magyar s 54,42 % glasov dojoblado svojoga prautikandidata Dejana Süca (45,58 %). Nauvi lendavski župan je znani po tom, ka ma njegova firma Prekmurec več baut z imenom Hungarikum, v sterih se odava dosta blaga iz Madžarske. Nauvoga župana majo tudi v Občini Turnišče, gé je Borut Horvat daubo 723 glasov, njegov prautikandidat Stanislav Sobočan pa 527. Staroga nauvoga župana do meli v Občini Tišina, gé je Franc Horvat (68,10%) dojoblado Ivana Horvata (31,90%). Poglednimo ške na desni brejg reke Müre. Najbole na tejsno je šlo v Občini Apače, gé je nauvi župan Andrej Steyer daubo 880 glasov, njegov prautikandidat Zvonko Bevk pa 854. V Občini Gornja Radgona de ške naprej župan Stanislav Rojko, vej pa je daubo 70,85 % glasov, drugi kandidat Dušan Zagorc pa 29,15 %. Tudi v Ljutomeri de na županskom stauci ške naprej sedela Olga Karba. Dobila je 55,66 %, njeni prautikandidat Dejan Karba pa 44,34 % glasov. V Občini Radenci so za župana izvolili Romana Leljaka (53,01 %). Drugi kandidat, Emil Šmid, je daubo 46,99 % glasov.

Silva Eöry

Lendava: Obletnici narodnostnih medijev

MEDIJA, KI SPODBUJATA DVOJEZIČNOST IN NARODNOSTNO IDENTITETO

Z gala prireditvijo so v lendavski gledališki in koncertni dvorani proslavili 60-letnico Pomurskega madžarskega radia in 40-letnico TV oddaje Mostovi-Hidak. Po nagovorih pomočnice

Matej Žunkovič, RTV center Maribor; József Végi, odgovorni urednik Pomurskega madžarskega radia, Helena Zver, pomočnica generalnega direktorja RTV Slovenija za program v madžarskem jeziku, premier Marjan Šarec in Ferenc Horvát, poslanec madžarske narodnosti v Državnem zboru Republike Slovenije

generalnega direktorja RTVS za program v madžarskem jeziku Helene Zver, ki tudi vodi lendavski RTV center (z blizu 50 zaposlenimi), poslanka v madžarskem parlamentu Zoltána Fenyvesija, generalnega direktorja RTVS Igorja Kadunca, ki je zagotovil nadaljnji razvoj radijskega in TV programa v Lendavi, je zbrane nagovoril predsednik vlade Republike Slovenije Marjan Šarec.

Slovenski premier je poudaril, da danes praznujemo častitljivi obletnici, ki spodbujata dvojezičnost, informiranost in ohranitev narodne identitete. »Tudi Slovenci smo narod, ki ve, kako je, če si izven svoje domovine. Oba naroda, tako madžarski kot slovenski, se dobro zavedata, da je potrebno poskrbeti za tiste izven meja in da jih matični državi ne smeta pozabiti.« Premier je izpostavil, da je Slovenija vedno bila in vedno bo naklonjena narodnostnim skupnostim, tako madžarski kot italijanski na drugi strani. Nenazadnje imamo v ustavi zapisano, da imata obe narodni skupnosti svoja poslanka. Z obema, je po besedah premiera, sodelovanje zelo dobro, saj se vsi skupaj zavedajo, da je v današnjih časih, ko nekateri skušajo razdvajati, skušajo vnašati prepir in nemir, sodelovanje še toliko bolj pomembno.

»Živimo v časih, ko je pomembno vedeti, kam spadaš, ko je pomembno, da smo vsi skupaj odgovorni za sožitje in da smo vsi poklicani, da združujemo različno misleče in spoštujemo drug drugega. Dva medija sta doslej opravila veliko delo,« je dejal predsednik slovenske vlade Marjan Šarec, ki je v nadaljevanju spomnil na oddajo Hidak – Mostovi, ki jo je spremljal kot otrok in je že takrat prinašala informacije, jezik in kulturo z vzhoda po vsej Sloveniji.

Za obiskovalce - ljubitelje kulturnega in imetniškega izročila v glasbi, petju, so nastopile izjemne kulturne skupine iz Madžarske in karpatskega bazena. Spremljanje skoraj dveurnega programa z atraktivnimi in nepozabnimi narodnimi nošami je bil izjemen užitek in nepozaben dogodek.

Tekst: E. Ružič; foto: STA

125 LET MONOŠTRSKÉ GIMNAZIJE

Monoštrska gimnazija kot najstarejša posvetna gimnazija v Železni županiji je 1. decembra praznovala 125. obletnico svojega delovanja. Slovenska zagovornica Erika Köles Kiss je v svojem pozdravnem nagovoru med drugim poudarila: »Monošter kot obmejno

vitev državne gimnazije na obmejnem območju Železne županije ima nacionalni in kulturni pomen. Svoje kulturno poslanstvo bo opravljala med večinoma narodnostnim prebivalstvom treh okrajev, güssinškega (51 vasi), murskosoboškega

Slovenska zagovornica Erika Köles Kiss

mesto je bil tudi v prejšnjih stoletjih območje, na katerem so sobivale razne narodnosti. V tistem obdobju sta bila nemški in slovenski jezik v premoči v primerjavi z madžarskim. Povečanje števila madžarskega prebivalstva, skrb za madžarski jezik in nacionalno identiteto sta prav tako botrovala pri ustanavljanju gimnazije kot želja po številčnejši, močnejši inteligenci ... V dokumentih takratne občine lahko preberemo: ... »ustano-

(114 vasi) in monoštrskega (80 vasi).«

Slovenska zagovornica je postavila tudi to, da je v monoštrski ustanovi končal nižjo gimnazijo tudi dr. Avgust Pavel. Tudi sama je bila dijakinja in kasneje profesorica gimnazije, ki so jo leta 1947 poimenovali po pesniku Mihályu Vörösmartyju. V ustanovi je šolanje končalo kakih 5000 dijakov, med njimi tudi znani znanstveniki in umetniki.

M. Sukič

Foto: F. Bana

Listina o prijateljstvu

Listino prijateljstva sta podpisala Društvo porabskih slovenskih upokojencev in Kulturno društvo Mala vas. Predsednica Klara Fodor in predsednik Konrad Kostonjevec se veselita nadaljnega kulturnega sodelovanja.

L.R.H.

»Zlatá vrejdi ste za nas«

Drúštvo porabski slovenski penzionistov je 2016. leta na svojem poletnom pikniku na Verici melo večfele programov za izbrati, med tejmi skupno spejvanje domanji ľudski naut pod vodstvom članice Vere Gašpar. Tak smo dobili idejo, ka bi dobro bilau méti svojo pevsko skupino, vej pa naša generacija zna najbolje originalne pa največ pesmi iz svoji mlašeči pa mladi lejt. Tau želenje se nam pršikalo spuniti, za spejvanje se nam je podalo 13 žensk pa hvala Baugi, 3 moški tū, največ z Varaša pa Slovenske vesi, drugi pa z vasnic Sakalauvci, Dolejnji Senik pa Gorejnji Senik. Za včiti pevce smo zaprosili našo penzionistko Vero Gašpar, vej pa nejga tašne porabske ľudske naute pa cerkvene pesmi, stere bi ona nej znala. Vera néni je kak oprejta knjiga, kak „pesmarica“. Ona spejva na starom (alt), na tenkom (sopran), zmore vse, ka je z izredno dobrim glasom nadarjena, njeno življenje je spejvanje. Za zbor vküper držati, vaje vküper spravlati smo zaprosili Marijano Kovač, stera tau od tistoga mau pošteno pa z redno brigov opravla. Prvo priliko za gora staupit smo zbori včasik vüjpali poniditi djeseni 2016. leta na jubilančni razstavi našoga drójšta v Slovenskom daumi. No, potistim so na rejdko meli vajo, povejmo pred tistim, kak smo šli na prauško, gda so nam pri slovenskoj meši pa med potjauv spejvali cerkvene pesmi. Radi bi bili, če bi na té pevski zbor gdakoli leko računali pri svoji programaj, sledkar pa gda de že emo zavole dobro pripravleni, vekši repertoar, bi se leko pri drúgi Porabski ali prejkumurski Slovencaj tū nota pokazali naše stare pesmi. Tau smo tū vedli z njimi vred, ka k tomi ne dojde dar-dar meti probo, liki morajo vküp priditi po dva kedna, ali če je sila, kedensko. Tau je že nej malo časa pa trójda, priznamo pa vejmo. Aj pevci bola dobiyo volo, smo njim letos gora ponidili dveje vekši priliki pri drúštvu,

zakoj so se z veseldjom vzeli. Prvi pauv svojga dela so leko poželi 11. septembra na našom programi vküper z ZDUS iz Lublane, na »Srečanj sloven-

Na oblejtnici drúštva v Slovenskom daumi

ski rokodelcov« v Slovenskom daumi, gda so zapojevali 5 domanji pesmi. Potistim pa so se pevci kumar začnili pripravlati na adventni koncert, je zbor brezi svoje lerence austro, ka je Vera neni pauleg nesreče v špitale prišla na dukši čas. No, kak pa zdaj tadale? Velko pijtanje, koga domanjoga Slovenca leko dobimo, sto pozna nautline,

V cerkvi v Traušči na adventnom koncerti

sto vej sploy pa sto se poda včiti vóžraščene lidí pa tau šenki, z dobre vaule? Baug nam pamet presvejtó! Na pamet nam je prišla leranca, novinarka Margita Mayer, stera s svojim lejnim, gvüšnim glasom fejs rada spejva, je svoj čas včila glasbo na seničkoj šauli, gnes pa spejva v več zboraj. Baug moj, kak smo radi bili njej, ka nas nej nazaj opautila, liki se vzela, ka nas

vöpomore pa de včila zbor, dočas Vera néni ne pride vred pri zdravdji. Ja pa nej, pa so se vcuj vzeli eden k drúgomi. Etak so leko gora staupili na advent-

nom koncerti na našom letošnjom zadnjom srečanju »Advent v Porabji«, 25. novembra v Slovenskom daumi. Lepau svetešnje so se pripravili, s svojimi pesmimi »Angel je prineso«, »Je angel gospodov« pa »Poslan je angel«, so nas odpelali v adventni čas. Gvüšno, ka so meli malo straja, nej njim bilau vseeno pred prejk stau lidi vóstaniti, de

so pa vsi na tejmi bili, kelko vejó, aj tisto najbaugše leko vöprinesejo s sebe. Radi so bili, če nji je stoj pohvalo pa cejno njivo spejvanje. Tau niške ne more čakati pa želeti, ka bi tej pevci, steri kumar par mejsecov majo redno probe, že tak dobro znali popejvati, kak steri spejavajo že več lejt. Če bi tak bilau, te bi več deset lejt starim pevskim skupinam nej trbelo eške gnesden

vsakši keden probe meti. Radi so bili za pozvanja male varaške samouprave v Traušči, gde so pod vodstvom mentorice Margite Mayer za keden dni domanje vernike leko podarili s tejmi lejimi pesmimi, gde sta popejvala eške varaški zbor pa cerkveni zbor mladine tū. Skur mi je na djoj šlau, gda je na konci koncerta svetnik (képviseľ) varaške samouprave Haragh László eške posaba tū pohvalo naš zbor, se radüvo, ka so leko meli narodnostni program tū, ka si je on že doudji čas želo. Tau je s tejmi tū svedočó, ka je naše pevce že zdaj zagvüšno pozvo na adventni koncert na drúgo leto v Traušča, vej pa pri samoupravi (önkormányzat) v Monoštri on má prejk té tau varaša. Potistim so pa domanje ženske pod vodstvom Margite Korpič z gospaudom vred vse skupine trno lepau goraprijale, pogostile na lejpoj domanjoj fari, zakoj se njim zdaj tū lepau zahvalimo.

Pevke in pevci našoga zbora si zdaj malo spočinejo, tau so si rejsan že zaslóžili. Želimo si, ka do drúgo leto z nauvo močtjauv pa dobro volauv tak lepau tadale delali za porabsko ľudsko pa cerkveno pevsko kulturo. S tejmi trno lejpo peldo kažejo tak mladim kak srejdijm generacijam. Vüjpam(o) pa trno lepau prosim(o), aj vcuj pridejo mlajši naši penzionisti dočas, ka mamó med seov te ženske, od stere se dosta starinskoga leko navčijo.

Ne najdem reči, s sterimi bi se tak lepau pa s toploga srca leko zavalila za vse trüde, porazmenje vsejm pevcom zbora, posaba mentoricama Veri Gašpar pa Margiti Mayer, kak so tau vrejdni. Vüjpam pa, ka tau čütijo, poznajo. V imeni vsej pevcev pa aj ob tej priliki zaželimo mentorici Veri Gašpar, aj ji gospaud Baug vseprvin povrne dobro zdravdje, aj vseprvim leko tadale slüži pevsko poslanstvo z našim zborom.

Klara Fodor
predsednica

Foto: Márta Kovács

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Cilj je, aj niške ne zmrzne

V Somboteli skrb majo na tiste lidi, steri so brezi dauma ali ovak žmetno življenje majo, sploy pa zdaj v zimi, gda so mrzazi. Vsi tisti, steri nejmajó kama titi, steri nejmajó streje više glave, brezi dokumentov dobijo postelo, če prosijo, nikoma nej trbej vanej pod zvezdami spati. Je že večletna tradicija, kanazáčetki decembra župan Tivadar Puskás gorpoišče tiste daume, gde brezdomci živejo.

Župan je tapravo, ka zdaj v Somboteli 287 lidi žive, steri so brez svojoga dauma, s tauga je osem taši, steri sploy neškejo v zavetišče idti za brezdomce. Na nje socialni delvaci majo skrb, najbola tašoga reda, gda je že mrzlo. V tisti časaj, gda so fejst krepki mrzazi, se tak policaji kak socialni delavci vozijo kaulak po varaši pa pazijo, nej ka bi stoj vanej austro pa zmrzno.

Leko povejmo, ka v Somboteli nega taši lidi, steri bi na javnih prostorih (na glavnom trgi) živeli, stere bi policaji na birovijo pelali zavolo nauvoga zakona, ka od letos vala na Vogrskom. Tau je vejn zato, ka v zavetišče za brezdomce vsakšoga nutapistijo, brezi papirov, dokumentov, pa še tak tó, če so pijani. Zavolo tauga, ka tragedija, ka stoj zmrzne, se največkrat z njimi, pijanci zgodi, te da ne čütijo, ka je mrzlo.

Zvün tauga vsakšoga prosijo, sto vej za taše lidi, steri vanej spijo pod nebom, tisti aj zovejo občino ali pa zavetišča, gde brezdomci živejo.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Slovensko-nemški odnosi so odlični

Slovenski zunanji minister Miro Cerar je bil na delovnem obisku pri nemškem kolegu Heiku Maasu v Berlinu. Ministra sta odnose med državama ocenila kot odlične in pozdravila dobro sodelovanje. Cerar se je med drugim zavzel tudi za krepitev naložbenih dejavnosti nemškega gospodarstva v Sloveniji. Odnosi med državama se bodo okrepili še na drugih področjih, saj bo kmalu pripravljen delovni program za neposredno poglobljeno sodelovanje ministrov obeh držav glede različnih strokovnih področij. Osrednja tema pogovorov so bile sicer aktualne teme s področja Evropske unije. Sogovornika sta izmenjala poglede na vprašanja, povezana s prihodnostjo EU, brexitom in spoštovanjem načela vladavine prava ter poudarila zavezanost evropskim vrednotam.

Autocesta od Hamburga do Soluna

Dars je odprl slabih šest kilometrov dolg odsek podravske avtoceste med Podlehnikom in mejnim prehodom Gruškovje in tako končal zadnji manjkajoči kosček na 2300 kilometrih avtoceste med Hamburgom in Solunom. Za prebivalce ob državni cesti med Ptujem in Gruškovjem so bile prometne razmere dolga leta neznosne, zlasti ob poletnih koncih tedna in pred krajšimi prazničnimi obdobji, ko so se proti Hrvaški valile kolone turistov in zdomcev iz balkanskih držav. Z gradnjo 13 kilometrov dolgega odseka do meje so začeli leta 2016. Prvo fazo nekaj več kot sedem kilometrov dolgega odseka med Draženci in Podlehnikom so odprli že pred dobrim letom. Gradnja bo po doslej zbranih podatkih znašala nekaj več kot 110 milijonov evrov, kar je precej manj od ocenjene naložbene vrednosti, pri čemer je Slovenija za projekt prejela 63,5 milijona evrov kohezijskega denarja.

Bojan Peček - novinar TV Slovenija

V ŠAULI JE RAD SPISE PISO

Biu je moj prvi šef na Radioni Murska Sobota (gnešni Murski val), pa ga najprva pitam, če je zdaj, ka že duga leta dela na dopisništvu Televizije Slovenije v Soboti, ške furt šef. »Nejsam šef, nej doma pa nej v službi, tū sam novinar. Vsake telko časa morem gučati o Porabji, pa sam te šef, da dem v Porabje,« se špajsa Bojan Peček in cujda, ka so v dopisništvu trgé novinari, pauleg njega ške Cirila Sever in Boštjan Rous, »in tak pomalek ta delamo. Vsakši zranek se zgučimo, ka de steri delo, vej pa mam tiste glavne šefe v Ljubljani.«

Prvi dve leti svojoga žitka je preživo v Böltincaj, po tistom pa se je njihova držina preselila v Lendavo: »Böltinec se niti dosta ne spaumnim, samo

fajn napiso, ka drūgo nede z mene kak ka mo novinar. In tak je tau v meni ostalo, tūdi te, gda sam v gimnazijo odo

Bojan pred radijskim mikrofonom

in so me malo kršeli lovili. Brodo sam, ka resan ne vem, ka bi biu pa sam se te spaumno na rejči svoje lerance in

Pečkova družina (od leve): Bojan, Jaka, Majda in Mitja

tau, ka sta me Vlado Kreslin in moj starejši brat Marjan z vozičkom vozila okauli. Kreslinovi so bili naši sausedge. V Lendavi mi je fajn bilou, ka smo vkūper živeli lidge različnih narodnosti. Meni je nej biu problem, ka sam se v šauli vogrsko mogo včiti, samo ka sam se nej dosta navčo, vej pa smo se te, gda sam odo v drūgi razred, preselili v Mursko Soboto.«

Kak je sploj prišlo do toga, ka se je odlaučo, ka de se šaulivo za novinara? Tak pravi: »Gda sam mali biu, sam rad spise piso. Pri slovenskom geziku sam dobre ocene (jegyek) meu, profesorca Valerija Šnurera mi je furt gučala, ka sam tau tak

sam se odlaučo, ka mo šau novinarstvo študerat. Pauleg toga san te ške pri soboškon Zavodi za časopisno in radijsko dejavnost štipendijo daubo.«

Malo po tistom, ka je po zgotovlenom študiji iz Ljubljane prišlo nazaj v Prekmurje, je leta 1988 grato urednik soboškoga radiona: »Te je ške tak bilou, ka so novinari delali tak za novine kak za radio. Vestnik je meu velko tradicijo, radio pa je biu samo tak malo za cuj. Največ programa je meu v nedelo, gda so se čestitke vrtele. Informativnoga programa, steroga bi novinari prpravlali, je bilou te ške malo. Pauleg mene je te ške

več mladih novinarov prišlo nazaj v Prekmurje in smo mi začnili mladinske radijske oddaje delati. Tau so bila tista leta, gda so rabuke bile in se je svet, sploj pa Evropa, začno fejst prminjavati. V toj mladinskoj oddaji smo tūdi mi gučali o tom, kak so mladi čemerni bili na dosta reči, tūdi na tau, ka ne smeš javno vsega povedati, ka bi steu.«

Čiglij je Bojan Peček bole brodo, ka de si svoj krūj s pisanjom slūžo, ga je te paut odpelala v drūgi medij. Z mlado ekipo je konec osemdesetih let premianučoga stoletja soboški radio začno spreminjati v pravi radio, na sterom je bilou iz leta v leto več živoga programa. Sploj dobro se je v začetki prijotranji program, sledkar, gda je svojo frekvenco daubo MMR (Pomurski madžarski radio) in je šau na svoje, pa se je Ra-

so te, če se malo špaj samo, tej festival zavolo toga tūdi ukinili: »Tau je biu en takši znak, ka neka paumnimo in ka znamo dobro delati. Ške baukše je bilou tau, ka smo se radijci iz cejle Slovenije na tom festivali srečūvali in se drūžili.«

Sogovornik, steri se je po tistom vkūper z držino, ženo Majdo in sinauvoma Mitjo in Jako, iz Murske Sobote preselo v nauvi ram na Goričkom, v Süji vrej, je leta 2000 vōminiu tūdi svojo slūžbo: »Gda sam mali biu, rojeni sam 1961. leta, sam si tak brodo, vaj, kak bi bilou lepau živeti ta do 2000. leta. In gda sam vido, ka sam ške živ, sam si nej brodo, ka bi že mogo mreti, pa sam pravo, ka te bar slūžbo vōminim. Na radioni je malo energija kraj odišla, vej pa je dosta lidi šlo inan delat. Prilika se je pokazala in sam šau sé, gé

Bojan Peček s kolegom iz soboškoga RTV dopisništva (Jože Grgurič in Boris Omahen) na tereni v Devecseri

dio Murska Sobota, steri je leta 1993 daubo nauvo ime, Murski val, pomalek razširo na cejli den. »Tak ka so se velke spreembe godile v rosagaj in drūžbi, so se tūdi na našom radioni. Tūdi ka se tiče novinarstva so bili tau najlepši cajti, vej pa je bilou te rejsan dosta pozitivne energije. Tūdi ka se radijske škeri tiče smo se v tisti lejtaj fejst modernizejrali,« ške pove Bojan Peček in cujda, ka je bila radijska ekipa trno dobra, ka se je pokazalo tūdi na festivali lokalnih radijskih postaj Slovenije, na sterih je Murski val furt gvino, tak ka

ške gnesden delam, na dopisništvo slovenske nacionalne televizije.« Kak znamo, ne dela samo novinarskih prispevkov iz Pomurja, liki ga dostakrat paut odpela tūdi na Vogrsko, tak v Porabje kak tūdi v Budimpešto ali pa ške inan, tak kak pred leti, gda se je nevola zgodila, tūdi v Devecser. Iz Porabja je nej napravo samo dosta novinarskih prispevkov, liki tūdi eno par dukši oddaj, nazadnje pred približno desetimi leti tisto z naslovom Dolga, dolga pot.

Silva Eöry
Kejpi: Silva Eöry in osebnii arhiv Bojana Pečka

LETOŠNJE ZADNJE ZASEDANJE OBČNEGA ZBORA DSS

29. novembra je imel letošnje zadnje zasedanje občni zbor Državne slovenske samouprave, le-to je potekalo na sedežu organizacije na Gornjem Seniku. Med točkami dnevnega reda so člani občnega zbora prisluhnili poročilu o celoletnem delu slovenske zagovornice v madžarskem parlamentu Erike Köleš Kiss in ga tudi sprejeli. Slovenska zagovornica je obširno predstavila svojo dejavnost, posamezne naloge in akcije, ki jih je speljala s

soglasjem občnega zbora DSS in njenega predsednika, lokalnih slovenskih samouprav oziroma slovenskih institucij in civilnih organizacij v interesu ohranjanja in krepitve slovenske identitete ter razvoja slovenske skupnosti. Občni zbor je soglasno sprejel njeno poročilo.

F. Sütő

Adventna prireditev v Števanovcih

Slovenska narodnostna samouprava Števanovci je 1. decembra organizirala adventno prireditev, ki je že tradicionalna. Dvorana kulturnega doma se je napolnila z vaščani.

Na začetku srečanja sem kot predsednica slovenske samouprave na kratko povedala, kaj vse smo uresničili v tem letu, katere programe smo imeli in kaj bomo imeli do konca leta. Potem smo si lahko ogledali igro, ki jo je napisal župnik Ferenc Merkli z naslovom Mati. V treh delih smo si ogledali življenje kardinala Mindszen-

tyja od rojstva do smrti. Igra je bila zelo zanimiva, ni bilo takšnega gledalca, ki ga ne bi polile solze. Vsak je lahko pomislil na svojo mater. Vsebina je bila primerna za adventno pripravo na praznike. Potem smo začeli plesti in okraševati adventne vence. Ženske so zelo pridno delale. Vence je v nedeljo blagoslovil župnik pri maši. Na koncu smo malo poklepetali, nekaj malega pojedli in spili. Upam, da so se vsi dobro počutili.

Agica Holec, predsednica

Svetovni dnevi Ivana Cankarja tudi na Madžarskem

Od 3. do 9. decembra so se na več kot 50 univerzah po svetu odvijali Svetovni dnevi Ivana Cankarja, in sicer ob stoti obletnici smrti vidnega slovenskega pisatelja. Dogodke so učenci in sodelavci programa Slovenščina na tujih univerzah skupaj s študenti slovenskega jezika priredili v sodelovanju s tujimi univerzami in diplomatsko-konzularnimi predstavništvi Republike Slovenije.

Profesorji in študentje slovenske katedre na budimpeštanski Univerzi ELTE so med 3. in 5. decembrom priredili projekcijo letošnjega do-

Slovenska lektorica Lea Lehner (desno) interpretira Cankarjevo črtico pred študentkami slovenskega jezika

kumentarno-igranega filma »Cankar« režiserja in scenarista Amirja Muratovića ter se s sodelovanjem pisatelja Toneta Partljiča poklonili spomenu velikega pisatelja.

Na sombotelski Univerzi ELTE SEK so obletnico Cankarjeve smrti obeležili 7. decembra v dopoldanskih urah. Slovenska lektorica na Oddelku za slovenistiko Lea Lehner je predstavila knjigo »Antologija literature Ivana Cankarja«, ki s prevodi v 21 jezikov predstavlja delo uglednega slovenskega pisatelja, dramatika in pesnika. Je zbirka študentskih prevodov, ki so nastali v študijskem letu 2017/2018 na univerzah po vsem svetu.

Od 30 knjig Ivana Cankarja so v prevajalski projekt zajeli približno 30 strani njegovega ustvarjanja. Pri pripravi je sodelovalo 43 univerz, 45 učiteljev, 52 jezikovnih pregledovalcev in 218 prevajalcev. V nekaterih jezikih so objavljena vsa besedila, v drugih pa le tista, ki so ustrezala prevajalskim zmožnostim študentov; prevajanje Cankarjeve književnosti je namreč zelo zahtevno delo zaradi več kot stoletne časovne oddaljenosti besedil od sodobne slovenščine.

»Antologija« ima tridelno zasnovo: poglavja v prvem delu strokovno osvetljujejo posamezna področja Cankarjeve literature, drugi del predstavlja zbirka besedil iz pisateljevih del, tretji, najboljširnejši del pa je sestavljen iz prevodov besedil v 17 evropskih jezikov in še v ameriško angleščino, argentinsko španščino, japonsščino in kitajščino.

Madžarske prestavitve so delo Beáte Dancsecs, Dalme Perák in Dorotee Perák z budimpeštanske univerze pod mentorstvom Mladena Pavičiča ter Klaudiva Földvári-Nagy, Dóre Korán, Judit Őze in Szilvie Szabó s sombotelske univerze pod mentorstvom Ibolye Dončec Merkli. Med besedili najdemo odlomke med drugimi iz Cankarjevih del »Za narodov blagor«, »Kralj na Betajnovi«, »Na klancu« in »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. Predstavitev antologije se je v Sombotelu zaključila s spoznavanjem družabne igre o Ivanu Cankarju z imenom »Klanec«, lektorica Lea Lehner pa je prebrala Cankarjevo morda najbolj znano črtico »Skodelica kave«.

Ob kozarčkih te vroče črne pijače so se študentje in profesorji sombotelske slavistike dogovorili, da si čez teden dni ogledajo tudi najnovejši celovečerni film o enem največjih slovenskih pisateljev.

-dm-

... DO MADŽARSKE

CEU se seli na Dunaj

Srednjeevropska univerza (CEU) ameriškega milijarderja Györgya Sorosa bo jeseni prihodnje leto svoje v ZDA akreditirane programe iz Budimpešte preselila na Dunaj. Univerza se je za ta korak odločila, ker je madžarska vlada zavrnila podpis dogovora, ki bi CEU zagotavljal nadaljnje delovanje v Budimpešti. V lanskem letu je CEU imela 1.448 študentov iz 117 držav, medtem ko je 723 zaposlenih na fakulteti prihajalo iz več kot 40 držav. Velja za eno najbolj mednarodnih univerz na svetu.

Madžarska vlada je marca lani sprejela novi zakon o univerzah, ki zahteva, da morajo na Madžarskem akreditirane tuje univerze svoje študije ponujati tudi v matični državi. CEU je februarja letos odprl svojo šolo na Bard Collegu v zvezni državi New York. Madžarska pravi, da omenjena šola ne zadostuje zahtevam novega zakona, zato ni pripravljena podpisati pogodbe z zvezno državo New York. Vsi poskusi poiskati rešitev, ki bi CEU-ju omogočila, da ostane v Budimpešti, niso uspeli, pravijo predstavniki univerze. Zato je univerza aprila letos z mestom Dunaj podpisala memorandum o ustanovitvi CEU-kampusu, pred kratkim je postalo dokončno, da se bo univerza, ki je med sto najboljšimi na svetu, dejansko selila. Dunaj naj bi študente iz 90 držav sprejel v šolskem letu 2019/20. Vsem dozdajšnjim študentom CEU-ja v Budimpešti pa naj bi omogočili, da študij končajo v madžarski prestolnici

Holding za tisk in medije

Kakih 500 zasebnih medijev so združili v holding, ki se imenuje Srednjeevropska ustanova za tisk in medije. Ustanova bo usklajevala delo časopisov, revij, spletnih portalov in radijskih ter televizijskih postaj, ki so bili pred tem v lasti provladnih posameznikov. Po mnenju premiera Viktorja Orbána, ki je odlok podpisal prejšnjo sredo, je taka združitev medijev nacionalnega pomena in v javnem interesu. Državna zveza madžarskih novinarjev se bo obrnila na Ustavno sodišče, saj meni, da je s tem preprečil možnost, da bi urad za konkurenčnost in medijski svet preverjala medijsko združitev z vidika vprašanja varovanja konkurence.

GOBE BRATI MI JE VESELDJE

Dosta lüstva ranč ne vej, ka je Laci Buček z Varaša, steri nam novine Porabje vönosi, na pulonje tū Slovenec. Po pravici še dja sem tau dugo nej znau, samo potistim, gda je gnauk pripovejdo, ka v leti, gda nej bilau šaule, te je vsigdar pri babici pa pri dejdeki biu v Sakalovci. Ovak Lacina dosta lüstva pozna, zato ka on, kak pravijo, nikdar ne more na riti ostati, vsigdar nika dela. Zaman je že v penziji, še itak nazaj odi delat v fabriko, gda je fraj, te iže farbe, dapa če grbanji rastejo, te ga samo v gaušnji leko srečamo.

- Laci, kelko lejť nosiš ti novi-ne Porabje v Varaši?

»Če dobro vej, te letos že ausmo leto nosim novine Porabje. Zavolo tauga se z dosta Slovenci najdem, tej so vsi z vesi prišli sé v Varaš živet. Ranč tak kak moja mati, gda se je oženila, te je sé prišla iz Sakalovec. Dja sem dosta odo tavō v Sakalovce k moji babi pa dejdaki, nej bilau tašo leto, ka bi dja nej tam biu. Še gnesden mam tam grünt pa gauško pa spoznance. Dostakrat je tak, ka starejši me spoznaajo, dapa dja njé nej, zato ka se spomnijo name, gda sem tak mali bijo, ka sem tam v Sakalovci odo.

- Ka si delo cejli den, cejlo leto pri babici pa pri dejdeki?

»Pomago sem, ka sem mogo, drva smo kalali, na grünti smo delali, na zabadanje sem odo pa mena se je tau fejest vidlo, bola kak doma v Varaši. Gda sem v šaulo odo, te samo v soboto pa v nedelo, gda pa nej bilau šaule, te pa skur cejlo leto sem v Sakalovci biu. Gda je kakšno bola žmetnejšo delo bilau, te sem še padaše s sebov vzejo iz Varaša, steri so prišli mena pomagat.«

- Gde sta mela ram baba pa dejdek?

»Včasín paulak pri cerkvi so bili doma, moja baba je v cerkvi pucala, dejdek je pa zvonijo pa djamar bijo. Sprvo-

ga sem nej vedo, zaka dejdek zvoní, če dejo grdi oblaki, samo sledkar sem zvedo, ka s tejm so se branili, aj nede kakšnoga lagvoga deža ali toče. Mena se je fejest vidlo v Sakalovci, mena je tam lepše bilau kak doma. Gda sem dja k stari starišom ũšo, te sem dja naprvín v štalo ũšo, potistim sem glejve pogledno pa samo tretja je bila moja baba. Tau je zato tak bilau, ka sem dja sploj rad emo živali, krave, svinje, mačke, kokauši, vse, ka so meli. Zavolo tauga mi je baba dostakrat vauči metala, zaka dem najprvín v štalo, zaka nédem prvín k njej. Živali še gnesden rad mam, najbola pa konje, cejli den bi je tagledo.«

- Ka si emo za delo, gda je zabadanje bilau?

»Glejv sem vöspuco, koteu pa vse, ka je še trbelo, sem prejšnji den že kreda djau.«

- Tau si pravo, ka fejest rad maš živali, kak si te leko paulak bijo, gda so zabadali?

»Dja sem vsigdar klejšťe držo, dapa vsigdar je mesar goradjau svinjej na nogau, dja sem ranč ta nej gledó, zato ka sem šanalivo svinjau. Gda smo s tejm zgotauvili, te sem še emo edno fejest fontoško delo, dja sem noso sausedom, žlati pa spoznancom mesau pa kapūsto, zato ka tau je prvín šega bila, ka enga, drügoga so ponidili, gda so zabadali.«

- Samo ti si odo vō v ves pomagat stari starišom?

»Nej, dosta je odla še moja mati. Vsigdar potistim, ka je z židane fabrike domau prišla, pa ranč tak njena sestra tū. Dja sem emo še enga brata, on je nej taši bijo, kak dja, on je bola na rejcke odo

v Sakalovce. Kak sem že pravo, dja sem sploj rad odo k stari starišom, najbaukše je vejn tak tau bilau, gda je baba

Laci Buček ma sveje korenjé v Sakalauvca

reteše pekla, tašoga reda je že audalič denilo. Mojo babo so v vesi tak zvali, ka »lejpa ženska«, gvūšno nej zato, ka bi grda bila. Mena je še tau

Na starom kejpí: baba pa dejdek pri grobi prastarišov

tū fejest veselo bilau, gda smo na bučo odli v Sakalovce, tau sem si dobro zapomno, ka tašoga reda, aj piti mrzlo baude, vsigdar so ga dola v štüdanec pištjavali v ednoj kanti.«

- Baba ali dejdek je prvín

mráu?

»Na tau se dobro spomnim, velka vročina je bila, dejdek je domau prišo z njive na obed, pa gda je nazaj ũšo te je možgano kap daubo, tau je tam nin v osemde-seti lejťaj moglo biti. Te je še doma bila bogta, moja baba se je bojala, zato smo mi pa od matere sestra pa njena družina šli k njej spat. Vsi, ka smo bili, v künji na dveje postalaj smo spali, zato ka v iži je dejdek »spau«. Dobro vej, ka je dejdek fejest precizen bijo, vsigdar, kak sem na biciklin vseu, prvín mi je pogledno, če je vsakši šrajf potegnjeni, nej ka bi mi kolau vözletejlo.«

- Ram ste že odali v Sakalovci?

»Odali smo ga, zdaj, če dobro vej, že tretjoga gazdo ma, dapa zdaj že ne gleda tak vō, kak gda sta dejdek pa baba v njem živela.«

- Zdaj še odiš tavō v Sakalovce?

»Odim, dapa zdaj že samo k žlati pa spoznancom pa malo gauško če poglednem.«

- V Varaši gde je bijo vaš ram?

»Tam, kak je zdaj glasbena šaula, v ulici Népköztársaság, še gnesden mam sranjano tau tablo, zdaj sem pa na ulici Árpád doma z ženov, pa mava dva sina.«

- Leko bi pravo, ka ti v Varaši skur vsakšoga Slovenca poznaš, zato ka Porabje novine no-siš. Stero leto si tau nej-malo delo nase vzejo?

»Vejn pred osmimi lejťi sem začno Porabje nositi, zato ka dja sem rad med lüstvom, rad sem vanej na dobrom lufti, mena je tau mantranje, štraif, če znautra v rama moram biti. Vsakši tjeđen četrtek šestdeset novín pod pazdje dejam pa cejlak

do Trauštje je delim. Vsepovsedik, gde se stavim, malo pripovejdam z domanjimi, pa če mi kaj ponidijo, te malo kloncnemo tō. Redno moram nositi Porabje, zato ka je fejest čakajo, če malo zamidim, te me že pitajo, gde sem tak dugo odo. Gda je dobro vremen, te se z mali mopedom pelam, če je slabšo, te pa z biciklinom. Tak mislim, če bi zdaj več nej trbelo nositi novine, te bi mi fejest falilo, ranč ne vej, ka bi delo te četrtek. Dja, gda sem mali bijo, sem tō vsigdar ũšo pa na pauti sem bijo, pa ranč tak je tau zdaj tō. Dja vsigdar samo večer odim domau. Predpodnevom delam v fabriki, dapa že samo tak, kak penzionist, pa če me lüstvo prosi, te tū pa tam kaj popravim pa napravim. Dja sem nej taši, ka bi leko samo tak sejdo cejli den, dja se neštjem tanjati, zato ka te bola prvín betežen grataš.«

- Gde si delo prvín, kak bi v penzijo ũšo?

»Najprvín kak tišlar v KTSZ-i, gde je sploj dobro bilau, zato ka dobra kolektiva bila. Če je stoj doma svinjau zabado, te so nam Varašancom vsigdar prinesli malo kostavat, malo klobase, špejk pa cvirke. Gda je ta fabrika na nikoj prišla, te nas je par delavcov naredlo en d.o.o., dapa tau so tū na nikoj djali. Potejm sem v gimnazijo odišo za hišnika, od tistec za šoferja k občini, k komunalni. Zdaj na slejdnje pred penzijov sem v fabriki Kiswire delo, kama še zdaj odim, gda me zovejo, ka sem že v penziji.«

- Vsigdar deš, vsigdar si na pauti, dapa gda grbanji rastejo, te še vrag te ne more doma zdržati, kak koli dosta dela bi emo, nej je tak?

»Dja sem sploj rad v naravi, najbola pa v gauški, sploj pa gda grbanji rastejo, mena je gobe brati vekšo veseldje, kak potistim pogesti.«

Karči Holec

»... na sztári szlovenszki jezik obrnyeno ...« - 3.

»VSÁKOMI, KÍ BODE ETA ŠTEO ...«

Protestantski pisateli so se vseposedik dosta trüdili za tau, ka bi svojoma narodi dali knige, štenjé v njinoj mater-noj rejči. Za krepšanje võre lüstva je sploy hasnilo, če je leko v svojom geziki šteló Sve-to pismo. Na osrejdnom Slo-

hali Severi. Tam je v svojoj rejči napiso mali katekizmuš, abecednik pa knigo za štenjé, depa té so nej gorostali, ranč tak kak njegvi dvej knigi v vo-grskom geziki tó nej. Gor pa je ostala njegva naj-bole kusta kniga s toga cajta

kak kisnej v Nauvom zakoni. Tau pa tak, ka je biu samo 21 lejt star pa je polonje svojoga žitka zvün svoje rodne kraji-ne preživo.

Vönavčeni mladi škonik bi biu sploy hasnoviti za včenjé mladi Slovincov v Nemes-csóni pa eške veuki varaši bi ma bili blüzi. Donk je gorpri-jo pozvanje võrníkov z male vesi Šurd v županiji Somogy, v šterom artikularnom mesti so živeli lüteranski vogrski Slovenci. V tistoj krajini je tis-toga ipa slovensko lüstvo bi-lau v edenajseti vesnicaj, tá so se z držinami spakivali pred dobrimi trestimi lejtami.

V etaj lejtaj je Števan Küz-mič napravo najvekše delo prekmurske literature, doj je obrno cejli »Nouvi zakon«. Nadrukniivali so ga leta 1771 v Halle, sledik pa eške v Požon-ji, Kőszegi, Beči, leta 1928 pa celau v Belgradi. Znamé-nje má v võrskom žitki evan-geličanov, vejpa so ga dvej-stau lejt šteli pa ga eške itak štéjo. Ne smejmo pa pozabiti, ka je grato mintá pa pelda za vse tiste, šteri so kisnej pisali v rejči vogrski Slovincov.

Veuki kulturni pomen má »Predgovor« k tajoj knigi, pod šteroga se je podpisó »prednješi farar šopronski« *Jožef Torkoš*, donk pa bro-dimo, ka je pri pisanji mogo-cujbiti Küzmič tó. Kak liki pri kranjskom *Adami Bohoriči*, štemo o »slovenskom naro-di« kak Slavaj v vsej deželaj, na Kranjskom, Štajerskom pa Vogrskom ranč tak, šteri so si prej vsi žlata. Donk pa prej leko Slovenci med Mürov pa Rabov zveličanje zadobijo samo s štenjá v svojom gezi-ki: »*tou pa ni s Truberovoga, ni Dalmatinovoga, ni Fren-celovoga, niti znikakšega drugoga obračanja čakati nemorejo. Ár tej naši Vogr-*

ski slovenov jezik od vsej drugi dosta tühoga i sebi lastivnoga má.

Küzmičov »Nouvi zakon« je kusti 854 strani, zvün doj-obrnjenoga Svetoga pisma so v njem misli pred vsakšov biblijskov knjigov. Gezik Nau-voga zakona eške gnesnedén štanderajo domanji pa tihin-ski čednjaki, vejpa v njem najdemo bole čiste pa stare forme kak v osrejdni sloven-ski pisanjaj. Küzmič je nüco

smekne, naj se võ vjavijo vnougi src premišlávanja.

Gnesnedén brodimó, ka je Števan Küzmič dojobrno Stari zakon tó, o tom v pismi püşpeki *Jánosi Szilyni* piše katoličanski pisatel *Mikloš Küzmič*, ne vejmo pa, zakoj je delo preminaulo. Ranč tak ne vejmo, ka se je zgodilo s Küzmičovov pesmaricov, pra-vijo, ka je popravlo pa prejk-spišavo stare slovenske svete pesmi.

Küzmičov »Nouvi zakon« je pokazo, ka se leko v prekmurskoj rejči literatura piše

venskom je Nauvi zakon po talaj vödavo predgar *Primož Trubar*, prvo cejlo slovensko Biblijo pa smo dobili leta 1584 od *Jurija Dalmatina*. Slovenci na Vogrskom so mog-li počakati eške skoro dvej-stau lejt, ka bi leko cejli Nauvi zakon šteli v svojoj slovenskoj rejči. Veuko delo obračanja »z grcskoga na sztári szloven-szki jezik« je napravo »šur-danski farar« Števan Küz-mič, šteri je tak grato glaven pisatel prekmurski lüteranov. Küzmič se je naraudo - kak prva Temlin pa Sever - na Ravenskom, tau pa leta 1723 v Strukovci. Oprvin se je včiu pri svetom Benedikti v Kančovci ino v Radgoni, sle-dik pa v evangeličanski višiši šaulaj v Soproni, Győri pa Požonji. V Bratislavi je spo-zno slovaški gezik ino njino cerkveno literaturo, sledik so njegvo delo pomagali ništer-ni Slovaki tó.

Števan Küzmič je leta 1751 prišo v vés Nemescsó blüzi Kőszega, gde je grato škonik v latinskoj šauli, včasik po Mi-

»Vöre krsztsánszke krátki návuk csiszte rejcsi bo'ze«, štero so nadrukniivali leta 1754 v Halle. Sam dojspiše, ka je delo vküppostavo z edni talov Svetoga pisma pa kate-kizmuša, v njem pa najdemo eške ništerne molitve ino z nemške rejči dojobrnjene sve-te pesmi tó.

Eške posaba cejnimo Küzmi-čov »Predgovor« k tajoj knigi, vejpa ga je sam napiso, s svoji-mi rečami pa v svojom štiluši. Dojspiše, zakoj je vöda tau pisanje, pa zakoj je važno za Slovence med Mürov ino Ra-bov. Čemerén je na indašnje vönavčene lidi, zakoj so do tistoga mau ranč edne sloven-ske knige nej nadrukniivali. Lüterane v svojoj krajini zové »razegnáne ovčice brezi pastéra« pa piše o cajti, gda Baug pošle na zemláu »Go-spodnove rejči poslušénja glád i žéjo«. Ranč tak kak Sever piše Küzmič o svojom lüstvi: »... med našim Slo-venskim národom«, njegvi gezik pa štiluš pa sta že v etoj knigi tak domanjiva pa živiva

»Vöre kersztsánske krátki návuk« je venak dojobrnjen z Lutherovoga »Maloga katekizmuša«

vogrské litere, doj je spiso svoj ravensko-goričanski guč. Napravo pa je dosta nauvi rejči, vejpa je biu naš gezik že tistoga ipa srmački. Pri svoji uvodaj (bevezetó) piše sploy prausno, vse je puno razméni kejpov. Lepau dojspiše biblijske peršone, njini karakter pa vünešnjost, leko povejmo, ka so tau prve prilike prekmur-ske proze. Števan Küzmič sta-upi pred nas kak vönavčeni teolog, pisatel ino človek.

Preštimo eden tau z Lukačo-voga evangeliija: »*Jožef pa i mati njegova sta se čüdiva-la nad onim, štera so povej-dana od njega. I blagoslo-vo je je Simeon, i erkao je Márii materi njegovoj: ovo ete je položen na spadnenjé i gori stanenjé vnouгим vu Izraeli i na znamejnje, komi bodo prouti gučali. I eto tvojo düšo tüdi meč pre-*

Števana Küzmiča ne moremo za »dühovnoga očo« prekmurskoga protestantizma meti, vej je pa nauva vóra že dosta prva prišla v krajino med Mürov pa Rabov. Če rej-san je domanjo rejč v cerkvi gordržalo vnaugo dühovni-kov pred njim, võrníkom je Sveto pismo v roké Števan Küzmič dau, štero so leko doma ranč tak šteli. Kniga v njinoj rejči jim je pomagala, ka so ostali Slovenci, zatok je špajсно o tom pisati, ka je biu Küzmič »prauti integraciji« vogrski Slovincov z matič-nim narodom z ov kraj Müre. Števan Küzmič je v Šurdi delo v žmetnoj situaciji, dosta lidi je prauti njemi bilau. Mráu je 22. decembra 1779 sploy betežen, pokopali so ga na šurdanskem cintori.

-dm-

Celovec/Potrna

OBLETNICA RADIA AGORA: SVEŽ VETER V KOROŠKI IN ŠTAJERSKI ETER

Avstrijsko-koroški pa tudi štajerski svobodni radio *Agora*, ki ga zadnja tri leta (od 25. septembra 2015) lahko poslušajo tudi v okolici avstrijske Radgone, kjer živi največ slovensko govorečih Avstrijcev, je v Celovcu 17. novembra praznoval dvajsetletnico. Radio *Agora* je začel oddajati 26. oktobra 1998 pod geslom „Svež veter v koroški eter“ in tedaj si nihče ni upal napovedati, koliko časa bo pihal svež veter. Minilo je 20 let in *Agora* še vedno oddaja z nezmanjšanim žarom: za narodno skupnost, za priseljence, za nemško govoreče na Koroškem in po postavitvi pretvornika na gornjeradgonskem gradu tudi za Slovence na avstrijskem Štajerskem in čez mejo v severovzhodno Slovenijo.

Radio *Agora* je začel oddajati na zasebni frekvenci, kjer je tedaj oddajal še Radio dva in slovenski radijski program javne ORF Koroška. Oddajanje so si delili po urah in tako je še danes, z razliko, da Radio dva ni več. Program je večjezičen, z glasbo iz vsega sveta. Med drugim oddaja v španščini, angleščini, slovenščini, nemščini, in bosansko-hrvaško-srbščini. Pri nastajanju programa sodeluje 88 zunanjih sodelavcev, ki pripravljajo 66 stalnih oddaj v osmih jezikih.

Poslovodkinja Angelika Hödl poudarja: „Že nekaj let lahko poslušate radio *Agora* tudi na južnem Štajerskem, prav tako kot za Koroško pa nam je dostop do lokalne radijske ponudbe za slovensko govoreče prebivalstvo ena od glavnih skrbi tudi za področje onstran Sobote. Vse to je mogoče zaradi sodelovanja in skupnega nastopa svobodnih ustvarjalcev in ustvarjalk radijskih oddaj, za to se trudi tudi predsedstvo in

najrazličnejše iniciative.“ Lojze Wieser, predsednik nadzornega odbora radia, ki se slovesnosti ni mogel udeležiti, je zbranim sporočil: „Dvajset let je kratko obdobje. Toda v

vlogo.“ Teodor Domej pa je imel na slovesnosti predavanje o 500-letni zgodovini slovenske narodne skupnosti v Celovcu.

Naslednje dni se je zvrstilo

„Radgonska deca“, -prenos za Radio Agora, v katerem so sodelovale učence in učenci Osnovne šole Gornja Radgona

tem času je v naši deželi civilna družba z nekaterimi političnimi dejavniki dosegla veliko sprememb. Te smo sooblikovali tudi sodelavci

pet oddaj, v katerih so predstavili življenje slovenske narodne skupnosti v deželnem glavnem mestu na področju kulture, gospodarstva, pa tudi mednarodno uveljavitev mesta z zgodovinskega vidika. S tem je radio *Agora* dodal svoj prispevek na temo 500-letnice glavnega mesta Celovec.

Znanje slovenskega jezika in narečja je na južnem Štajerskem zelo različno. So vasi, v katerih ni mogoče najti slovensko govorečih vaščank in vaščanov, bodisi da jezika sosedov (kot pravijo slovenščini) ne govorijo ali v javnosti ne želijo nastopati, zlasti ne v medijih. Še zmeraj nekaj podobnega, kot je bilo med Slovenci v Porabju pred štiridesetimi, pet-

desetimi leti. Med Porabskimi Slovenci so se razmere v toliko spremenile, da slovensko govorijo z obiskovalci iz Prekmurja in tudi za medije, če vedo govoriti, v vaseh okoli avstrijske Radgone pa, vsaj pri nekaterih prebivalcih, pred sodki iz preteklosti izginevajo prepočasi. Kljub velikim poli-

tičnim spremembam, zelo aktivnemu Kulturnemu društvu Člen 7 in Pavlovi hiši z velikim številom najrazličnejših dogodkov, odprti meji in številni dnevni migraciji iz Slovenije v Avstrijo.

Kako ocenjuje in doživlja razmere v okolju, v katerem pretežno dela, sem povprašal tudi Jasmno Godec, novinarko radia *Agora* in koordinatorko programa za Štajersko. „Radio *Agora* 105,5 se na južnem Štajerskem s frekvenco na območju obeh Radgon (92,6) uveljavlja v narodnostnem življenju z dnevno enourno oddajo *Pozdravljena Štajerska*, ki je na sporedu ob trinajstih. V njej so zajeti prispevki, ki se nanašajo na delovanje slovenske manjšine s tega območja, med drugim tudi *Lučane/Leutschach* (98,4) in *Sobota/Soboth* (101,9). Gre za različna aktualna poročila, komentarje in reportaže ter nekajkrat na leto tudi s prenosi v živo iz Pavlove hiše. Na ta način želimo krepiti most med slovensko

in avstrijsko radijsko publiko. Glede na poslanstvo radia, tako kot na Koroškem tudi na Štajerskem, sledimo tako imenovanemu „prostemu dostopu.“ Gre za osnovni princip vseh svobodnih radijev, v Avstriji jih je 14. Kar pomeni, da vsem zainteresiranim omogoča dostop do radijskega medija, da lahko širijo in izrazijo svoje mnenje. Predvsem tistim, ki se jih drugače presliši na robu družbe. Radio pri tem daje na voljo tehnično opremo in potrebno znanje. Tako z nami med drugim sodelujejo številne osnovne šole: Gornja Radgona, Sladki Vrh, Šentilj, avstrijska Radona/Bad Radkersburg, poklicna šola Halbenreith, gimnazija Borg in drugi, ki s svojimi oddajami opozarjajo nase in na aktualno dogajanje v njihovem ožjem okolju. Sodelovali smo tudi s prebežniki iz Cmureka, ki so mesečno ustvarjali svojo oddajo *Platforma dobrodošlice*.“

Tekst in foto: Ernest Ružič

Z veseljem plešejo

Pod vodstvom inštruktorice za »zabavni ples v starejših letih« Rózi Huszár zainteresirani vsak teden redno plešejo za doseganje boljšega duševnega počutja.

Koreografije »zabavnega plesa za starejše« temeljijo na sistemu gibanja pri intenzivni hoji, zato - kot blaga športna dejavnost - izredno pozitivno vplivajo na zdravje. Ples je najpopolnejši način rekreacije, zato zabavni ples za starejše učinkovito upočasnjuje nastanek demence in Alzheimerjeve bolezni.

L.R.H.

Antena oddajnika, ki so ga slavnostno vklopili 25. septembra 2015 in ki omogoča poslušanje programa Radia Agora v okolici avstrijske Radgone in v delu Prekmurja

radia. Naj spomnim le, da smo zbrali 40 tisoč podpisov za dvojezične krajevne table, ki danes na južnem Koroškem v veliki večini že stojijo. Brez poznavanja kultur, tudi manjšinske, ni mogoče ustvariti sodobne demokratične družbe. Radio je tukaj odigral veliko

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

**OD 14. DECEMBRA
DO 20. DECEMBRA**

PETEK, 14.12.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Ugriznimo znanost: Prepoznavanje obrazov, oddaja o znanosti, 12.30 Zlata dekleta, humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Teš po Teš 6, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.30 Kozmo: Gostja, belgijska otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Rijja in Krokodil: Borovnice, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Tolpa s Sivkinega griča, angleško-ameriški film, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.55 Info-kanal

PETEK, 14.12.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.05 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 8.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 9.30 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 10.20 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, smuk (Ž), 11.50 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (M), 13.20 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, slalom (Ž), 14.30 Biatlon - svetovni pokal: sprint (M), 15.30 Plavanje - svetovno prvenstvo v kratkih bazenih, 17.25 Rokomet - evropsko prvenstvo (Ž): polfinale, 20.20 Nesmrtni, oddaja o športnih velikanih, 20.55 Rokomet - evropsko prvenstvo (Ž): polfinale, 23.00 Zvezdana, 23.45 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 0.45 Dobrodelni Vikend paket, 2.05 Videotrak, 3.10 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, smuk (Ž), 3.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal: alpska kombinacija, slalom (Ž), 4.25 Zabavni kanal, 5.00 Videotrak

SOBOTA, 15.12.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.45 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: dr. Alenka Rebula, 11.45 Intervju: Zahar Prilepin, 12.40 NaGlas, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Mame (II.), slovenska nanizanka, 14.55 Ambienti, 15.30 Profil, 16.10 Človeški laboratorij: Tekmovalnost, britanska dokumentarna serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Mestne promenade: Rogatec, dokumentarna serija, 17.50 Kuharija na kubik: Ričet, kuharska oddaja, 18.20 Ozare, 18.25 Reaktivki: Mizasta gora, Južna Afrika, risanka, 18.35 Mimi in Liza: Nevidna riba, risanka, 18.45 Miriam: Razbita slika, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 21.15 Mame (II.), slovenska nanizanka, 21.45 Poročila, Šport, Vreme, 22.15 Vojna, dansko francoski film, 0.05 Profil, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.05 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 2.00 Info-kanal

SOBOTA, 15.12.2018, II. spored TVS

6.05 10 domačih, 6.30 Na lepše, 7.00 Najboljše jutro, 8.25 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 9.30 Čarokuhinja pri atu: Izrael, 9.55 Judo, 11.35 Alpsko smučanje - svetovni pokal: smuk (M), 13.00 Plavanje - svetovno prvenstvo v kratkih bazenih, 14.20 Judo, 14.40 Biatlon - svetovni pokal: zasledovalna tekma (M), 15.25 Biatlon - svetovni pokal: zasledovalna tekma (Ž), 15.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 17.45 Deskanje na snegu - svetovni pokal: paralelni veleslalom, 18.15 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (Ž), 19.10 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski tek, sprint, 20.05 Nakom, gansko-ameriški film, 21.40 Televizijski klub, 22.35 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 23.35 Gal Gjurin in Simfonični orkester Cantabile z gosti, koncert, 1.30 Videotrak, 2.35 Šport, 3.55 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

NEDELJA, 16.12.2018, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.15 Govoreči Tom in prijatelji: Pravi sostanovalec, risanka, 9.30 Kozmo: Volk v Zeezichtu, belgijska otroška nanizanka, 10.00 Nedeljska maša, prenos iz župnije Slavina, 10.55 Sledi, dokumentarna oddaja TV Maribor, 11.25 Obzorja duha: Vera Ivana Cankarja, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 15.15 Banana, italijanski film, 16.50 Kino Fokus, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.40 Zmajči zmaj: Povabilo v snegu, risanka,

19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Ku'damm 56, nemška nadaljevanka, 20.55 Z Mišo..., 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.10 Revna Evropa, nemška dokumentarna oddaja, 23.15 30. mednarodni festival Noči v Stari Ljubljani: Šukar, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

NEDELJA, 16.12.2018, II. spored TVS

6.30 Duhovni utrip, 6.45 Slastna kuhinja, 7.00 Mestne promenade: Rogatec, dokumentarna serija, 7.40 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 8.45 Svetovni popotnik: Z okusi okoli sveta, 9.50 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. vožnja, 11.00 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (Ž), 12.20 Judo, 12.50 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. vožnja, 14.10 Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski skoki (M), 16.00 Plavanje - svetovno prvenstvo v kratkih bazenih, 16.45 Biatlon - svetovni pokal: štafeta (M), 17.25 Rokomet - evropsko prvenstvo (Ž): finale, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Čudesa Lune, britanska dokumentarna oddaja, 20.55 Biatlon - svetovni pokal: štafeta (Ž), 21.30 Umor, je napisala (XII.): Skrivnost Gila Junctiona, ameriška nanizanka, 22.25 Ambienti, 22.50 Avtomobilnost, 23.20 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 0.45 Videotrak, 1.50 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (Ž), 3.15 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

PONEDELJEK, 17.12.2018, I. spored TVS

6.10 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Kuharija na kubik: Ričet, kuharska oddaja, 10.45 10 domačih, 11.35 Vem!, kviz, 12.05 NaGlas, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Panoptikum: Umeščenost Cankarja v evropski kontekst, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.40 Osmi dan, 16.15 Z glasbo in s plesom, 16.25 Kozmo: Nepoštena igra, belgijska otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Čist zares: Preživeti v naravi, mladinska dokumentarna serija, 17.55 Novice, 18.00 Makroregije - Alpska: Planina Laz, 18.05 Bacek Jon: Kopel, risanka, 18.10 Princ Ki-Ki-Do: Zima, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Pogovor s predsednikom vlade, 21.00 Pogovor z opozicijo, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Platforma: Fotografija - med romanom in filmom, 23.30 Glasbeni večer, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Info-kanal

PONEDELJEK, 17.12.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 Reverz, dokumentarni film, 9.55 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 12.10 Dobro jutro, 14.50 Ljudje in zemlja, 16.00 Izzivi - obrt in podjetništvo, informativno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 17.25 Avtomobilnost, 18.05 Alpsko smučanje - svetovni pokal: paralelni veleslalom (M), 19.25 Smučanje prostega sloga - svetovni pokal: smučarski kros, 20.50 Zaupaj mi, britanska nadaljevanka, 21.55 Svetovni popotnik: Severovzhodna Anglija, 22.55 Bernard Buffet - predhodnik poparta, francoska dokumentarna oddaja, 23.50 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 0.45 Videotrak, 1.50 Alpsko smučanje - svetovni pokal: paralelni veleslalom (M), 3.10 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

TOREK, 18.12.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Obzorja duha: Vera Ivana Cankarja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Pogovor s predsednikom vlade, 14.25 Pogovor z opozicijo, 15.20 Kino Fokus, 15.40 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 16.10 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Ženkeci: Zlati planet, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Sveta gora, nemško-avstrijski dokumentarno-igrani film, 21.25 Vučko, kratki igrani film AGRFT, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Doris Mayer, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

TOREK, 18.12.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.25 Slovenski magazin, 9.05 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.00 Dobro jutro, 13.25 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu,

14.30 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 16.00 Čarokuhinja pri atu: Karibi, 16.20 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 17.25 FIFA - svetovno klubsko prvenstvo, polfinale, 19.35 Skrivnostni Kjoto, japonska serija, 20.00 Ponoreli hormoni - moški in ženske v srednjih letih, nemška dokumentarna oddaja, 21.00 Prava ideja, 21.35 Akcent, 22.30 Nadia Comaneci - telovadka in diktator, francosko-romunska dokumentarna oddaja, 23.30 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 0.25 Videotrak, 1.30 FIFA - svetovno klubsko prvenstvo, polfinale, 3.15 Zabavni kanal, 5.25 Videotrak

SREDA, 19.12.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Iz mariborskega studia, 11.00 Vem!, kviz, 11.35 Slastna kuhinja: Črnogorski lignji, 11.50 Platforma: Fotografija - med romanom in filmom, 12.30 Zlata dekleta, ameriška nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Z Mišo..., 14.30 Duhovni utrip: Seminar za pare, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.40 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Turbulenca: Biti uspešen, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.10 Trobka in Skok: Neznani plazeči se predmet, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Sveti zrak, izraelski film, 21.25 Nevidna roka Adama Smitha, kratki igrani film, 21.40 50 knjig, ki so nas napisale: Janez Vajkard Valvasor: Slava Vojvodine Kranjske, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Sveto in svet, 23.55 Turbulenca: Biti uspešen, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

SREDA, 19.12.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 9.05 10 domačih, 9.55 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 11.00 Dobro jutro, 13.25 Dober dan: Iz mariborskega studia, 14.15 Vikend paket, 15.35 Ambienti, 16.25 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 17.25 FIFA - svetovno klubsko prvenstvo, polfinale, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Športnik leta, 21.30 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 22.30 Phoenix, nemško-poljski film, 0.05 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 0.55 Videotrak, 2.00 FIFA - svetovno klubsko prvenstvo, polfinale, 3.50 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

ČETRTEK, 20.12.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca: Biti uspešen, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Akcent, 14.40 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.05 Težišče - Súlypont, oddaja TV Lendava, 15.55 Prava ideja, 16.30 Kozmo: Ukradeni računalniki, belgijska otroška nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Makroregije - Alpska: Biosferno območje Nockberge, 18.05 Balončkovo: Tekmovanje, risanka, 18.10 Mišo in Robi: Marmelada, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.25 Fabrizio De Andre - svobodni princ, italijanska nadaljevanka, 1.15 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.00 Info-kanal

ČETRTEK, 20.12.2018, II. spored TVS

8.10 Na lepše, 8.50 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 9.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. vožnja, 11.00 Dobro jutro, 12.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. vožnja, 14.15 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 15.00 Televizijski klub, 15.50 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 16.30 Halo TV, 17.20 Biatlon - svetovni pokal: sprint (M), 18.40 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 19.30 Fircologi: O lovljenju smeha, klicu na 112 in belem nasmehu, mozaična oddaja za otroke, 20.00 Naravna čudesa Zemlje (II): Preživeti usodi navkljub, britanska dokumentarna serija, 20.55 Mladost, koproducijski film, 23.00 Umor, je napisala, ameriška nanizanka, 23.50 Slovenska jazz scena, 0.40 Videotrak, 1.45 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 1. vožnja, 2.15 Alpsko smučanje - svetovni pokal: veleslalom (M), 2. vožnja, 3.05 Zabavni kanal, 5.20 Videotrak

TAMBURAŠKI ZBOR

ADVENTNI KONCERT

sobota,
15. december 2018 ob 15:00
Kulturni dom Števanovci

PRISRČNO VABLJENI!

NUŠKOŠTNA CERKEV NUSKOVA

VABILO MEGHÍVÓ

Zveza Slovencev na Madžarskem
Vas vljudno vabi na
na otvoritev *razstave*
KATINKE HRABOVSKY.
Razstava bo **14. decembra 2018 ob 18. uri**
v razstavnem prostoru Slovenskega
doma v Monoštru.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége
tisztelettel meghívja Önt
HRABOVSKY KATINKA
kiállításának megnyitójára, melyre
2018. december 14-én 18 órakor
kerül sor a Szlovének Háza
kiállítótermében Szentgotthárdon.

PRIDI, PRIDI, MIKLAVŽ...

bej veseli. Miklavž je otrokom rad prislulnil, jih opozoril, če morda niso bili pridni ter tudi obdaroval.

Zapisala: vzgojiteljica asistentka Andreja Serdt Maučec

Foto: Izabella Petres

Tako so otroci povabili Miklavža v Vrtec Gornji Senik. Miklavž jih je slišal in jih razveselil s svojim prihodom. Na njegov prihod so se otroci dolgo pripravljali z učenjem pesmic in deklamacij. Zato so bili njegovega obiska še pose-

USTVARJALI SMO SKUPAJ S STARŠI

27. novembra smo vzgojiteljice v Vrtec Gornji Senik pripravile popoldansko predbožično delavnico z otroki in njihovimi starši. Delavnica je bila odlična priložnost za naše druženje in skupno ustvarjanje, in veseli nas, da se je lahko udeležila večina otrok s straši. Izdelali smo veliko lepih prazničnih izdelkov. Nekaj čudovitih izdelkov, ki smo jih naredili na tej delavnici, bo razstavljenih na božičnem sejmu v gornjeseniškem parku in jih bo tam tudi mogoče kupiti.

Otroške roke ustvarjajo

Zapisala: Andreja Serdt Maučec

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobot; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB